

ĀDAŽU NOVADA PAŠVALDĪBA

Gaujas iela 33A, Ādaži, Ādažu novads, LV-2164, tālr. 25151340, 25151341, e-pasts dome@adazunovads.lv

LĒMUMS Ādažos, Ādažu novadā

2024. gada 27. jūnijā

Nr. 258

Par Plūdu projekta tālāku virzību

Ādažu novada pašvaldība 28.12.2023. pieņēma domes lēmumu Nr. 503 "Par dalību specifiska atbalsta mērķa 2.1.3. "Veicināt pielāgošanos klimata pārmaiņām, risku novēršanu un noturību pret katastrofām" pasākumā 2.1.3.2. "Nacionālas nozīmes plūdu un krasta erozijas pasākumi". Saskaņā ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (turpmāk – VARAM) 2024. gada 31. janvāra rīkojumu Nr. 84 "Par projektu ideju priekšatlasi un to iesniedzējiem Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021. – 2027. gadam 2.1.3. specifiskā atbalsta mērķa "Veicināt pielāgošanos klimata pārmaiņām, risku novēršanu un noturību pret katastrofām" 2.1.3.2. pasākuma "Nacionālas nozīmes plūdu un krasta erozijas pasākumi" (turpmāk – Rīkojums), tika apstiprināta Ādažu novada pašvaldības iesniegtā projekta ideja "Jauna aizsargdambja un sūkņu stacijas izbūve, Gaujas upes kreisā krasta nostiprinājums Ādažu novadā" (turpmāk – Projekts).

Projekta ietvaros paredzēts izbūvēt jaunu aizsargdambi no Kadagas tilta līdz Gaujas - Daugavas kanālam, jaunu sūkņu staciju pie Vējupes caurtekas regulatora, nostiprināt Gaujas upes kreiso krastu ar rievsiem un paaugstināt ceļu Ādaži - Kadaga klātni. Projekta īstenošana paredzēta laika posmā no 2024. gada līdz 2029. gada 31. decembrim.

Pamatojoties uz Rīkojumā noteikto, Ādažu novada pašvaldībai tika atbalstīta Projekta ideja, nosakot šādus sasniedzamos rezultātīvos rādītājus:

- iedzīvotāju skaits, kas gūst labumu no plūdu risku novēršanas pasākumiem – 2 494;
- jaunizveidota vai nostiprināta piekrastes joslas un upju un ezeru krastu aizsardzība pret plūdiem – 3.5 km.

Plānotais Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansējums 4 080 000 *euro*, pašvaldības līdzfinansējums 720 000 *euro*. Kopējais Projekta finansējums plānots 4 800 000 *euro* (summa ar PVN).

Ministru kabineta (turpmāk – MK) 30.04.2024. sēdē (protokols Nr. 18 (43. §))¹ tika pieņemts noteikumu projekts "Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021. - 2027. gadam 2.1.3. specifiskā atbalsta mērķa "Veicināt pielāgošanos klimata pārmaiņām, risku novēršanu un noturību pret katastrofām" 2.1.3.2. pasākuma "Nacionālas nozīmes plūdu un krasta erozijas pasākumi" projektu iesniegumu otrās atlases kārtas īstenošanas noteikumi"² (turpmāk – MK noteikumu projekts), kur MK noteikumu projekta 31. punkta 31.6. apakšpunkts paredz, ka, īstenojot Projektu, finansējuma saņēmējam ir jānodrošina, ka nekustamais īpašums, kurā tiks veiktas Projektā paredzētās darbības, ir Projekta iesniedzēja īpašumā vai valdījumā visā Projekta īstenošanas laikā un šīs īpašuma vai valdījuma tiesības ir nostiprinātas zemesgrāmatā (ja attiecināms), un pēc noslēguma maksājuma veikšanas – termiņā, kas, ņemot vērā kalpošanas

¹ <https://tapportals.mk.gov.lv/meetings/protocols/376695e9-d5fc-4539-98be-40443ae7bdad>

² https://tapportals.mk.gov.lv/meetings/cabinet_ministers/5f1c22e3-0989-43ab-93a2-7b1d5d3fecf2

ilgumu, atjaunojamo, pārbūvējamo un izbūvējamo dambju gadījumā ir vismaz 50 gadi, nodrošinot tiesības piekļūt zemesgabaliem, kur paredzēts īstenot Projektu un veikt tajos infrastruktūras uzturēšanas darbus.

Saskaņā ar VARAM 15.04.2024. vēstulē Nr.4-5/2292 “Par īpašumtiesību veidiem 2.1.3.2. pasākumā “Nacionālas nozīmes plūdu un krasta erozijas pasākumi”” sniegto skaidrojumu, Civillikuma nosacījumi attiecībā uz zemes nomu neparedz iznomātā zemesgabala apbūvi (jaunbūvi vai pārbūvi), lai neradītu dalītā īpašuma situāciju, kā arī pamatojoties uz MK 29.10.2013. noteikumu Nr. 1191 “Kārtība, kādā publiska persona nomā nekustamo īpašumu no privātpersonas vai kapitālsabiedrības” 19. punktu, nomas līguma termiņš nevar pārsniegt 30 gadus, vienlaicīgi vēršot uzmanību, ka nomas līgums var tikt izbeigts jebkurā laikā, radot papildus risku Projekta īstenošanas gaitā radītās infrastruktūras piekļuvei un uzturēšanai.

Ņemot vērā augstāk minēto, kā arī, pamatojoties uz MK 07.03.2023. noteikumu Nr. 116 “Būvju kadastrālās uzmērīšanas noteikumi” 5. pielikumā “Inženierbūvju un atsevišķi ēku normatīvais kalpošanas ilgums, kā arī inženierbūvju apjoma rādītāji” noteikto, dambjiem kalpošanas ilgums nodrošināms vismaz 50 gadus, līdz ar to, dambju infrastruktūras izbūves gadījumā paredzētas īpašuma vai valdījuma tiesības, proti, dambja atjaunošanas, pārbūves un jaunas būvniecības gadījumā jānodrošina, ka nekustamais īpašums ir Projekta iesniedzēja īpašumā, attiecīgi paredzot, ka šie zemes īpašumi no privātpašniekiem pašvaldībai ir jāatpērk.

Jaunā aizsargdambja izbūvei no Kadagas tilta līdz Gaujas - Daugavas kanālam, Ādažu novada pašvaldības aģentūra “Carnikavas komunālserviss” veica skarto zemes gabalu īpašumu apzināšanu un tika konstatēts, ka jaunā aizsargdambja trase skar 22 nekustamos īpašumus, t.sk. pašvaldībai piederošos 4 īpašumus (skatīt pielikums Nr.1 Zemes gabala tabula). Kā arī tika veikta aptauja ar skartajiem zemes gabala īpašniekiem par jaunā aizsargdambja izbūvi. Trīs zemes gabala īpašumiem mūsu rīcībā ir pieejama tikai deklarēta adrese, līdz ar to, ir izsūtītas ierakstītas vēstules ar lūgumu sazināties ar Ādažu novada pašvaldības aģentūras “Carnikavas komunālserviss” speciālistiem.

No apzinātajiem zemes gabala īpašniekiem par jaunā aizsargdambja izbūvi viņu zemes gabalā un iespējamo īpašuma vienību pārdošanu:

- piekrīt 4;
- neatbalsta 5;
- konkrētu atbildi nevar sniegt 7.

Indikatīvās izmaksas, kas varētu rasties pašvaldībai, atpērkot zemes vienības no zemes gabalu īpašniekiem, būtu līdz 180 000 euro (t.sk. zemes ierīcības projekti un nekustamā īpašuma novērtējums) apmērā. Finansējuma apmērs tiks precizēts būvprojekta izstrādes laikā un pēc sertificētu vērtētāju atzinuma saņemšanas.

Aspekti, kas jāņem vērā, organizējot zemes īpašumu atpirkšanas procesu:

- izmaksas, kas radīsies atpērkot zemes īpašuma vienības, kas skar dambju izbūves teritorijas, būtiski sadārdzinās Projekta izmaksas, kā arī ievērojami paildzinās Projekta īstenošanas laika grafiku, ņemot vērā, ka jebkura zemes vienības iegāde ir saistāma ar zemes ierīces projekta izstrādi, vērtēšanas nepieciešamību, saskaņojumiem ar zemes īpašniekiem, attiecīgu domes lēmumu pieņemšanu, darījumu sagatavošanu un noslēgšanu, tiesību reģistrēšanu Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā, zemesgrāmatā, u.c. nosacījumiem. Zemes atpirkšana radīs būtisku finansiālu slogu pašvaldības budžetam arī tāpēc, ka jebkuras iegādes saistītas ar pirkuma (vai maiņas) darījuma noformēšanas izmaksām, kā arī Valsts zemes dienesta pakalpojumu izmaksām, valsts un kancelejas nodevu apmaksu darījumu nostiprināšanai zemesgrāmatā utt.; Gadījumos, kad personas nepiekrīt atsavināt zemes gabalu

labprātīgi, pašvaldībai būs jāpieņem lēmums ar lūgumu Ministru kabinetam iesniegt izskatīšanai Saeimā likumprojektu par attiecīgā nekustamā īpašuma atsavināšanu.

- būtiski palielināsies administratīvais slogs pašvaldības darbiniekiem, ņemot vērā, ka, iegādājoties zemes vienības, var rasties problēmas ar dažādiem īpašumu apgrūtinājumiem, zemes vienības kadastrālās uzmērīšanas lietas sakrītības izvērtējuma nepieciešamību atbilstoši faktiskajam stāvoklim dabā. Gadījumos, ja tiks konstatētas neatbilstības, būs jāapsver, vai un kā nelikumīgās darbības legalizēt. Jāņem vērā, ka šādu lēmumu pieņemšana saistās ar izmaksām, kas saistītas ar jaunas kadastrālās lietas sagatavošanu. Turklāt, iegādājoties nekustamo īpašumu, nepieciešams pārlicināties par tā tehniskajiem riskiem, jābūt izvērtētai īpašumam pienākošo komunikāciju specifikai – elektrības, ūdens, kanalizācijas un gāzes pieslēgumiem u.c.;
- tiks apgrūtināts vienošanās slēgšanas process ar zemes īpašniekiem.

Saskaņā ar Projekta nosacījumiem, lai īstenotu Projektu, pirms tā iesniegšanas Centrālajā finanšu un līgumu aģentūrā (turpmāk – CFLA), būs jānodrošina šādu dokumentu iesniegšana:

- Gaujas upes hidrauliskais modelis (posmā no Gaujas upes ietekas jūrā līdz Ādažu, Saulkrastu un Siguldas novada robežai);
- Ietekmes uz tautsaimniecību novērtējums, t.sk. izmaksu un ieguvumu analīzes novērtējums.

Lai nodrošinātu augstāk minēto dokumentu sagatavošanu, Ādažu novada pašvaldība 25.04.2024. noslēdza Līgumu Nr. JUR 2024/04/461 “*Par Gaujas upes hidrauliskā modeļa un ietekmes uz tautsaimniecību novērtējuma izstrādi*”, kura īstenošanas termiņš paredzēts 9 (deviņi) mēneši un kopējā summa 47 900 (četrdesmit septiņi tūkstoši deviņi simti *euro* 00 *euro* centi) apmērā, bez pievienotās vērtības nodokļa.

Projekts atbilst Attīstības programmas (2021. - 2027.) vidējā termiņa prioritātēm:

1. “VTP2: Darbspējīgas polderu un citas meliorācijas sistēmas”:

1.1. “U2.1.1: Uzturēt polderu teritorijas”:

- “Ā2.1.1.3. Pretplūdu aizsargbūvju būvniecība no Kadagas tilta līdz Gaujas - Daugavas kanālam (t.sk. sūkņu stacija) (Viena kārtā no pasākuma Nr. Ā2.1.1.4.)”;
- “Ā2.1.1.4. Īstenots SAM 2.1.3.2. pasākuma “Nacionālas nozīmes plūdu un krasta erozijas pasākumi” projekts Ādažu novadā”.

1.2. “U2.1.3: Novērst / mazināt plūdu riskus”:

- “Ā2.1.3.1. Hidroloģiskā modeļa izstrāde un nepieciešamo pasākumu veikšana plūdu risku mazināšanai”.

2. “VTP4: Aizsargāta un sakopta dabas vide brīvā laika pavadīšanas iespējām dabā”: “U4.1.1: Attīstīt rekreācijas infrastruktūru” - “Ā4.1.1.1. Publiskas piekļūšanas vietas pašvaldībai piederošajās teritorijās pie publiskajiem ūdeņiem labiekārtošana, ūdens piesārņojuma mazināšana”.

Atbalstot zemes vienību iegādi no zemes īpašniekiem, tiks uzsākta Projekta īstenošana, pamatojoties uz apbūves tiesību nostiprināšanu, nodrošinot, ka līdz Projekta noslēguma maksājuma pieprasījuma iesniegšanas brīdim zemes gabali nonāk pašvaldības īpašumā, taču pie Projekta iesniegšanas CFLA pievienojot starp pašvaldību un zemesgabalu īpašnieku noslēgtu līgumu.

Noraidot zemes vienību iegādi no zemes īpašniekiem, tiks pārtraukta Projekta idejas iesniegšana VARAM, par attiecīgo lēmumu informējot gan VARAM, gan CFLA, vienlaicīgi

turpinot jau uzsākto iepirkuma realizāciju par hidrauliskā modeļa un tautsaimniecības analīzes izstrādi, rezultātā neīstenojot Projektu un nesasniedzot plānotos rezultātīvos rādītājus.

Pamatojoties uz Pašvaldību likuma 4. panta pirmās daļas 2., 20 un 22. punktu, Sabiedrības vajadzībām nepieciešamā nekustamā īpašuma atsavināšanas likuma 2., 4. un 5. pantu, kā arī Attīstības komitejas 12.06.2024. un Finanšu komitejas 19.06.2024. atzinumu, Ādažu novada pašvaldības dome

NOLEMJ:

1. Konceptuāli atbalstīt Ādažu novada pašvaldības daļības turpināšanu VARAM Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021. - 2027.gadam specifiska atbalsta mērķa 2.1.3. *“Veicināt pielāgošanos klimata pārmaiņām, risku novēršanu un noturību pret katastrofām”* pasākumā 2.1.3.2. *“Nacionālas nozīmes plūdu un krasta erozijas pasākumi”* ar projektu *“Jauna aizsargdambja un sūkņu stacijas izbūve, Gaujas upes kreisā krasta nostiprinājums Ādažu novadā”*, atbalstot Projekta pieteikuma iesniegšanu CFLA;
2. Konceptuāli atbalstīt zemesgabalu īpašumu iegādi atbilstoši potenciālā aizsargdambja trases novietojumam;
3. Atbalstīt finanšu līdzekļu ~180 000 *euro* apmērā iekļaušanu Centrālās pārvaldes Attīstības un projektu nodaļas 2025. gada budžeta tāmes projektā, lai nodrošinātu zemes īpašuma vienību atpirkšanu no zemes īpašniekiem, finansējuma sadalījumu un avotu precizējot Finanšu komitejā;
4. Domes priekšsēdētāja vietniekam attīstības jautājumos piedalīties sarunu procedūrās ar nekustamo īpašumu īpašniekiem par iespēju pašvaldībai iegādāties Projekta īstenošanai nepieciešamo nekustamā īpašuma daļu teritorijas labiekārtošanas funkciju nodrošināšanai;
5. Pašvaldības izpilddirektora vietniecei organizēt lēmuma izpildes kontroli.

Pašvaldības domes priekšsēdētāja vietnieks
attīstības jautājumos

V. Bulāns

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU